

**СРПСКА АКАДЕМИЈА НАУКА
ИНСТИТУТ ЗА СРПСКИ ЈЕЗИК**

НАШ ЈЕЗИК

НОВА СЕРИЈА

Књ. IX св. 3—4

БЕОГРАД 1958

ИСИДОРА СЕКУЛИЋ

С академиком Исидором Секулић изгубили смо несумњиво најумнију жену целокупне наше културне историје.

Прегалац чија је преданост раду постала појам у нашој средини, Исидора Секулић је својим изванредно обимним и изванредно значајним делом снажно утицала на формирање лика нашег савременог интелектуалца. Упознавање са мишљу и делом Исидоре Секулић једна је од фаза у развоју личности нашега просвећеног човека. Исидора, дакле, иде у ред оних малобројних, изузетних људи, који у најдубљем смислу стварају културу једнога народа.

Потребно је овде да у првом реду истакнемо да је смрћу Исидоре Секулић заћутао један велики зналац и стваралац нашега језика. Стручњаци су се оправдано потрудили да, модификујући понеку њену мисао о каквом конкретном језичком проблему, дају тој мисли особину пуне тачности. Међутим, и са најаторитативнијег места речене су високе похвале о значају Исидорином за развој културе нашега књижевног језика. Њена оданост народном језику нашем израз је најчистијег родољубља. Овај вредни посленик радио је и на великом Речнику Српске академије наука.

За Исидору Секулић језик је „културна смотра народа“. У језику је оваплоћен дух једнога народа. Језик је средство којим је створено оно велико благо човечанства које се зове књижевност. Грађанин света, Исидора Секулић, живо је мислила о проблему пресађивања духа једног народа из језика у језик. Тако су настале њене умне студије о превођењу. Стваралачки је ове своје идеје Исидора применила у бројним својим преводима.

Разуме се, међутим, да је највећи допринос усавршавању нашега књижевног језика Исидора Секулић пружила оригиналним делима својим. И, ван сваке сумње, есејима првенствено. Исидора је доиста успела да реч своју подигне у есеју до оних висина мисли и духа до којих је ретко ко пре ње узвисио наш језик.

Не приморава читаоца само пишчева ерудиција да има поверење у реч Исидорину. Изванредно жива заинтересованост ауорова за проблем о којем говори управо оживотворује тај проблем у есеју. Оживотворује га несвакидашње богатим језиком. Тај језик, тај стил у исто је време и веома темпераментан и потпуно прецизан. Исидора је један од оних стваралаца који су наш језик начинили способним да уобличи и најсложеније проблеме и најтананије преливе мисли човекове.

У изразу Исидоре Секулић веома су успешно спојени пенички занос ствараоца уметника и логичка анализа мислиоца. Чисту мисао она раскошно, а увек с префињеним укусом, окити богатством речи. И обрнуто — ниједан Исидорин текст није пука игра боје и звука: и у лирским пасажима засија искра духа и мисли.

Било би, разуме се, погрешно очекивати да ће читалац увек и недвосмислено стати на страну овога луцидног мислиоца. Дужни смо, међутим, да јој дубоко захвалимо што је помогла да се наш есејистички израз тако усаврши да је он данас способан да искаже, како је то Исидора говорила, сву драматику мисли човекове.

Б. М. Н.